

Het regennetwerk Bempt

Een nieuw regennetwerk in Vorst door het aanleggen van regenwateropslag- en infiltratiesystemen.

In het kort

- **Gemeente:** Vorst
- **Onderwerp:** Geïntegreerd regenwaterbeheer
- **Materie:** Regennetwerk¹
- **Doelstelling(en), aard van het project:**
  - De stedelijke watercyclus helpen herstellen door het regenwater te recupereren en het oppervlakte- en grondwater op een kwalitatieve en kwantitatieve manier op te vangen en te behouden;
  - De biodiversiteit in stand houden en verbeteren door de bodem doorlatend en groen te maken, de ontwikkeling van inheemse soorten aan te moedigen en leefgebieden aan te leggen;
  - De invloed van klimaatverandering verminderen;
- **Context:** Vroeger waren er in Vorst veel kleine beekjes. De verstedelijking heeft het natuurlijke patrimonium en de mogelijkheden om water te infiltreren evenwel aanzienlijk verminderd. Geïntegreerd regenwaterbeheer is nu daarom prioritair bij de inrichting van de openbare ruimte, de renovatie van gemeentelijke gebouwen en bij nieuwbouw.
- **Omvang van het project:** 12.250m² voor de heraanleg van de Kersbeek-, Bempt- en Glasblazerijlaan
- **Rechtstreekse en onrechtstreekse begunstigde(n), profiel:** burgers (in het lageregelegen deel van Vorst lopen er regelmatig kelders onder)
- **Budget (deelbudget):** Voor de heraanleg van de Kersbeek-, Bempt- en Glasblazerijlaan: €2.375.000 (incl. btw) / voor de 1ste fase van de werken in het Bemtpark: +/- 250.000 euro (incl. btw)
- **Eventuele subsidie(s):** 100.000 euro van Leefmilieu Brussel voor de eerste fase van de werken in het Bemtpark
- **Personeelsmiddelen:** dienst Openbare Werken van gemeente Vorst (wegen, water, duurzame ontwikkeling, groen, mobiliteit, netheid)
- **Aangestuurd door:** cel Water
- **Partner(s) en andere stakeholder(s):** Voor de heraanleg van de Kersbeek-, Bempt- en Glasblazerijlaan: Studiebureau: MATRIciel nv en AGORA – Bouwonderneming: Melin
- **Bestreken periode:** 2017 – 2024

Proces

---

1. Het Bemptnetwerk

In de Bemptwijk zijn al verschillende duurzame regenwaterbeheerprojecten uitgevoerd: het Lumièresquare in 2017, de Lisalastraat in 2019, de Kersbeek-, Bempt- en Glasblazerijlaan in 2021, de

---

¹ In het Brussels Gewest spreken we van regennetwerk om het geheel van voorzieningen aan te duiden die bijdragen aan het herstel van de natuurlijke watercyclus stroomopwaarts van het natuurlijk hydrografisch netwerk. Deze voorzieningen die het Regennetwerk vormen, passen de principes voor het beheer van regenwater "aan de bron" toe, los van het rioleringsnetwerk voor afvalwater. Ze beogen de integratie van deze voorzieningen in het natuurlijke milieu of de bebouwing, zowel in de openbare ruimte (wegen, pleinen, speelpleinen, parken,...) als in de privéruimte (gebouwen, percelen).
<https://leefmilieu.brussels/pro/tools-en-data/kaarten/de-regennetwerk-kaart>.

Good practices – Geïntegreerd regenwaterbeheer - Vorst

Bemptschool en -turnzaal in 2021 en de Neerstalse steenweg (project Brussel Mobiliteit-MIVB). Het water wordt tijdelijk vastgehouden en wordt dan in eerste instantie naar vijvers afgevoerd in plaats van naar de riolering. Wanneer alle werkzaamheden achter de rug zijn, zal het water naar de Zenne afgevoerd worden.

In 2023 en 2024 wordt de Bemptvijver schoongemaakt en opnieuw aangelegd, zodat hij het water van de omliggende straten kan opvangen. Er zullen nog meer werken volgen, in het Drie Fonteinpark en vervolgens in de Bempt om het **groene en blauwe tracé in de richting van de Zenne te voltooien**.

Andere projecten, waaronder de herinrichting van het andere deel van de Glasblazerijlaan, de Baeckstraat en de openbare ruimten van de nieuwe woonwijk, worden momenteel onderzocht. Het terrein wordt opengelaten en er worden waterdoorlatende oppervlakken gebruikt. Daardoor zal het regenwater hier kunnen infiltreren en zal de biodiversiteit toenemen. Er komt meer groen door de aanplant van hoge bomen.

2. De Kersbeek-, Bempt- en Glasblazerijlaan

Het project omvat de herinrichting van de Bemptlaan, de Bia Bouquetsquare en delen van de Kersbeeklaan en de Glasblazerijlaan. In dit project wordt al het afstromende water opgevangen dankzij het profiel van de weg. De hellingen zijn zo ontworpen dat het water afstroomt naar de regentuinen of parkeerplaatsen. Deze zijn gemaakt van waterdoorlatende materialen, waardoor het water kan worden opgevangen en opgeslagen (via de stenen fundering) voordat het naar een drainagesysteem (afwateringsgoot) wordt geleid. Drainagegoten voorkomen dat afval in het systeem terecht komt, zuiveren het afstromende water en houden een deel van het water vast, dat vervolgens verdampt. Het afvloeiende water van de Glasblazerijlaan wordt vervolgens gezuiverd in een filterend moerasgebied op de Bia Bouquetsquare. Door deze heraanleg wil men minstens 95% van het regenwater uit de riolering houden en teruggeven aan het milieu. In een 2e fase van de werken zal de afwatering gebeuren naar de vijvers in het Bemptpark via een sifon onder de Neerstalse steenweg, die oorspronkelijk bedoeld was om een beek te laten stromen die nu verdwenen is: de Zandbeek.

Resulta(a)t(en) en impact

Als alle werken achter de rug zijn, zullen we met dit regennetwerkproject een doorlopend groen-blauw geheel hebben en kan het regenwater naar de Zenne afvloeien. Daarnaast helpt de heraanleg het hitte-eilandfenomeen in de hele wijk onder controle te houden. Er komen nieuwe bomen en meer groen. Tegelijkertijd wordt er met de ontmoetingsplaatsen een sociale dynamiek gecreëerd.

De gemeente Vorst werkt al sinds 2023 samen met het *Department of Water and Climate* van de VUB en het departement *Écologie végétale et Biogéochimie* van de ULB om de werking en de impact van deze regenwaterbeheersystemen te kunnen bijhouden.

Het doel van deze monitoring is om een beter inzicht te krijgen in:

- de prestaties van regenwatersystemen met betrekking tot plaatselijk regenwaterbeheer;
- de rol die regentuinen kunnen spelen (1) bij het terugdringen van de hoeveelheid bodemvervuiling, (2) bij het verbeteren van de stedelijke biodiversiteit en (3) bij de ecologische aansluiting tussen de natuurgebieden in de wijk (Jacques Bretpark, Bemtpark...).

Op basis van deze twee studies kunnen ook de nodige aanpassingen worden gedaan en kan het toezicht op en het onderhoud van deze systemen op lange termijn worden geregeld.

Good practices – Geïntegreerd regenwaterbeheer - Vorst

De herinrichting van de Bemptlaan, de Bia Bouquetsquare en delen van de Kersbeeklaan en de Glasblazerijlaan kreeg een internationale onderscheiding bij de Green Solution Awards 2023.

Contactpersoon voor meer info: **Magali Da Cruz**

Telefoon: 02.348.17.01

E-mail: mdacruz@forest.brussels

Lisa Thibaut, adviseur, Brulocalis